

**Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien.
I. C. Praestantissimi Volumen ...**

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias
distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXVI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-96520](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-96520)

non descendendum, sed collateralium, qui valde remoti essent, pro ut contingit in casu nostro, ea ceteretur odiosa d.l. maximum vitium, vt signanter declarat Alex. in c. 144. vol. 6. Ex quo inferitur, qd hoc ultimo casu si filia simpliciter fuisset exclusa pp dictos collaterales longè remotos, illa dispositio tanq̄ odiosa ad nepotes ex filio nō possit, nec deberet extendi, argul. cum quidā ff. de lib. & posth. Ad propositum et nobis optimè inseruit glo. singularis in d. Lucia, q̄ voluit, qd dispositio, q̄ pōt dici fauorabilis, ac et principaliter odiosa, quatenus fauorem continet, pōt extendi, quatenus verò odium, est restringēda, haud amplianda. Insuperiunt ad hanc ca. q̄ voluit Bal. in d. Lucia circa fi. qui subdit, qd aut dispositio dicit, qd filij excludunt filiam foemina, & tunc nepem quoq; ex filio excludunt, & hic nō est casus noster, qm̄ testator non dixit, qd filij excluderent filias. Aut dispositio dirigit verba simpliciter ad filias, qd illa sint dotanda, & nō exclusae censentur, prout est casus noster; & tunc nepes non censentur exclusae, quia hanc dispositionem se ad filias simpliciter referens dicitur odiosa, & sic restringenda. Præterea Bal. ibi loquitur, qm̄ foemina, hoc est filia excluditur pp filios, & descendentes mascululos, quo casu dici pōt, dispositionem ceteri fauorabilem: aliud autem esset, qm̄ filia pp remotiores agnatos collateraliter excluderentur, nam tunc dispositio tanq̄ principaliter odiosa fm̄ Alex. in d. consi. 144. col. 2. uerf. pro hoc et facit lib. 6. potius esset restringēda, ut p glo. in d. Lucia: & fm̄ prædicta possunt et intelligi ea, quæ Bal. ibi inquit. ¶ Adde t̄ forte uerius in puncto iuris, qd dispositio, quæ mascululos uocat, & non admittit foeminas, non sit in dubio inducta p agnationis conseruationem, nisi ex aliquibus alijs coniecturis hoc inferatur: nam quare mascululi uel à statuto, uel à testatore foemina præferatur, multiplex rō pōt assignari, & nō illa conseruationis agnationis non vñ unica, nec singularis, adeo, qd ex illa tanq̄ expressa fieri possit extensio, quicquid dicant illi, qd simpliciter uolunt ex ea uicua ratione conseruationis agnationis dispositionem fuisse introductā, vt in pluribus locis scribit dicunt. Quo autem illa tm̄ unica ratio non sit, sed plures, & diuersae, colligif aperit ex ijs, qd notanter scribit Lapsus in allega. 101. quæ refert, & sequitur Soc. in consi. 9. col. vlti. lib. 3. idē inquit Ludo. Bologninus concius meus in consi. 60. col. penul. & Alex. in consi. 80. col. 3. uerf. rursus lib. 1. Quo fit, ut ex illa ratione conseruationis agnationis nequeat necessariò argui in casu, de quo agitur nisi ea fuisset expressa. ¶ Vltimo argo, qd masculinitatis qualitas expressa in filijs institutis, & in substitutis debeat dici repetita in pdōne illa, si sine filijs legitis, & naturalibus decesserint, patet r̄sum ex multis supradictis, qd illa qualitas hoc in casu non pōt dici repetita, prout sæpe fit, ut per Anan. in consi. 22. Bar. in consi. 3. circa fi. lafin. l. qui filias. in prin. ff. de leg. 1. Anch. in consi. 119. & Alex. in consi. 3. lib. 6. Postet 22 et dici, t̄ illam pdōnem si sine filijs fuisse appositā in dispositione onerosa, & sic odiosa, per q̄ filia, & foemina ab hereditate patris excluduntur pp agnatos remotiores, ut supra: & ideo in illis uerbis si sine filijs non debet dici repetita ea qualitas masculinitatis, vt voluit Bar. in l. prætor. §. erit que ff. ui bono. rap. in l. talis scriptura in ff. de lega. 1. l. luxori. §. vxo r. ff. de lega. 3. & supra et t̄ t̄ t̄ t̄ t̄ Soc. in consi. 86. in prin. col. 4. lib. 2. & Decl. in consi. 308. ¶ Non obstat coniectura collecta ex eo, qd facta fuit mentio de filijs in masculino genere, & masculinum non concipit foemininum p̄sertim in pdōnibus, Bar. in d. l. 1. & in d. l. liberorū ff. de uerb. signif. Nam hæc coniectura

ra fuit sublata, retorquēdo dicta Bar. & Alex. in d. l. 1. & in d. l. liberorū. Alia quoq; coniectura de exclusionem filiarum modis supra sublata est. ¶ Postremò non aduersatur, qd testator postea realit̄ sumendo pdōnem illam si sine filijs adiecit ea uerba ut supra, pp q̄ vñ intellexisse de mascululis per ea, que ibi dicta sunt, huic n. cōsiderationi primo ridetur, qd illa uerba, ut supra, stante repetitiua non qualitatē masculinitatis, sed qualitatē illius legitimis, & naturalibus, quæ semper illi pdōni, si sine filijs ante, & post à testatore fuit adiecta: & ideo testator uolens enunciatiuè reasumere illam pdōnem dixit si sine filijs, ut supra, vñ legitimis, & naturalibus, aliquin potuisset intelligi de filijs simpliciter, & nō et in naturalibus, tm̄ uerificari. ex facto, §. si quis rogatus. ff. ad Treb. l. si. ff. de iure delib. Secundo uoluit testator per illa uerba ut supra enunciatiuè loquendo demonstrare, qd intelligebat de ea pdōne, de qua supra loquutus fuerat, non aut qd in ea pdōne uoluerit repetere qualitatē masculinitatis, cum & supra, & infra multis in partibus testamētū enunciatiuè mentionem faciens de illa pdōne si sine filijs ea sæpissimè repetēdo nunq̄ masculinitatis qualitatem adiecerit, dicendo si sine filijs masculis legitis, & naturalibus, sed simpliciter dixerit de filijs, quorum appellatione in casu q̄tionis propozita nepes testatoris, hoc est filia Ioānotij grauati contineri poterunt, ueluti iam latius probatū fuit: & ex uerbis non solū bis, sed ter et quater, & sæpissimè repetitis clara colligitur coniectura, qd testator noluerit intelligere de filijs cū hac qualitate masculinitatis p̄ illa, qd dixerat, guendo t̄ aduersarios ad fauorē lulij, pro quo iudicandū oīno esse ex prædictis existimo. Laus Deo.

S V M M A R I V M.

- 1 Filio, uel nepote grauato restituere per fideic. si decesserit sine liberis masculis, fideicommissum locum habet, si cum foeminis decedat, secus si cum masculis.
- 2 Testatore institute filios mascululos iunier, aliter, et foeminas in certa quantitate, et filios institutos, si decesserit sine filijs, si uicē substituente, si unus cum filiabus foemina decedat, substituti non excluduntur, & quomodo hoc uerum sit.
- 3 Argumentum ex coniecturata, & presumpta mente testatoris in substitutionibus & fideicommissis de iure procedit.
- 4 Argumentum a magis dilectis ad minus dilectos, & de contra quoad exclusionem, & inclusionem procedit.
- 5 Substitutus à filij, uel filiabus grauati nō excluditur, si in de mente testatoris appareat.
- 6 Affectio maior est erga natos, quam nascituros.
- 7 Prohibitio alienationis bonorū facta respectu familia, et agnationis fideicommissum inter illos de familia inducit, sicut in q̄ extra familiā quouis modo et b̄ b̄ de instituto alienantur.
- 8 Filij, aut alijs descendentes instituti uicē substituunt, et aliter per fideicom. grauatis, quando fideicommissio loci sit.
- 9 Foemina de linea masculina dicuntur, & in illis durat linea masculina, nisi testator secus disposuerit.
- 10 Legitima quibus, & ex quibus debeatur.
- 11 Trebellianica à quibus, quo iure, & ex quibus detrahatur, & ex quibus non.
- 12 Fructus percepti ex bonis fideicommissi an, & quando in trebellianicam imputantur.
- 13 Et à quo die sint restituendi.
- 14 Dotes ex quibus bonis debeantur, & soluendæ sint, quando bona sunt fideicommissio subiecta.
- 15 Etiam, & ultra sunt dictiones inclusuæ.
- 16 Legatum dotium relictum à fideicommissario primo in bonis suis, & in subsidium, deinde in bonis fideicommissi, qui etiam sine illo legato dotare teneretur, quid operetur.
- 17 L. si quando. ff. de leg. 1. declaratur.

Dispositio testatoris, aut legatū quando superflua dici possunt. 18 Dots

mè explicabo. Primum dubium est, stante testō D. Caroli de Maluitijs aui dictorum comitum Tiberij, Thomæ, & Herculis, ac proauū dictarum dominarum Violantis, & Camillæ, stantibusq; in illo dispositis, an bona, q̄ ad dictum comitem Thomam puenerunt ex bonis, & successioni d. D. Caroli aui sui, fideicommissō subiecta dicatur, adeo q̄ mortuo præfato comite Thoma absque filijs, ac liberis masculis, legitimis, & naturalib. solum duabus relictis filiabus fœminis, vcz d. D. Violante, & Camilla legitimis, & naturalib. sit locus fideicommissō, & p̄r, an præfata filiæ fœminæ bona, q̄ fuerunt olim d. D. Caroli, & in diuisione ad comitem Thomam puenerunt, vt teneantur restituere ipsis comiti Tyberio, & filijs olim comitis Herculis de Maluitijs: In quo dubio, omisiss allegationib. hinc inde, breuiter cōcludo, bona, de quib. supra, subiecta esse fidei commissō, & per obitum d. comitis Thomæ absq; filijs, & liberis masculis legitimis, & naturalib. sed solum relictis filiabus fœminis, locum fuisse fideicommissō, illiusq; casum, & dōnem uenisse, & p̄r filias prædictas ad restitutionē, vt supra, teneri. Et ad hoc dicendum plura me mouent, & in primis, quia uerba testamenti d. D. Caroli sunt clara ad excludendū dictas filias comitis Thomæ, & cum in uerbis nulla est ambiguitas, non debet admitti uoluntatis q̄d. l. ille, aut ille ff. de lega. 3. in fil. non aliter eo. rit. l. ab eo ff. de suppellect. lega. l. uoluntatis C. de fideico. l. continuus §. cum ita ff. de uerb. oblig. Nam D. Carolus uolens perpetuō bona sua peruenire ad suos descendentes masculos, & per masculum, pro cōseruatione, & augmento agnationis, & lineæ suæ masculinæ uoluit in casu, quo contingeret alterum ex filijs institutis præcedere ipsi testatori cū liberis masculis legitimis, & naturalib. q̄ liberi illius præcedētis essent instituti unā cum superstitē filio in stirpes, & non in capita, vt ibi in oib. bonis & c. qui casus euenit, quia alter suorum filiorum superuixit ipsi testatori, vcz D. Florianus, alter uero præmortuus est, vcz D. Mattheus relictis trib. filijs, uidelicet comitibus Tyberio, Hercule, & Thoma, qui superstites fuerunt ipsi testatori, & sic uocati fuerunt ad hereditatem D. Caroli unā cum D. Floriano, ex institutione in stirpes, & non in capita, uolensq; providere in casu, quo cōtingeret, q̄ alter ex suis filijs institutis moreretur quācunq; absq; liberis legitimis, & naturalib. siue præcederet ipsi testatori, siue quācunq; post mortem ipsius testatoris, disposuit, q̄ duob. his casibus alter filius superstes, & superuuiens, uel ipso nō extante, ipsius liberi masculi legitimi, & naturales instituti, uel substituti dicerentur, s̄m q̄ casus vcz institutionis, uel substitutionis eueniret, q̄ duo casus non sortiti sunt effectum, p̄p̄a quia uterq; filiorum institutorum habuit filios legitimos, & naturales, & illis superstitib. mortuus est, Item in dicta parte testamenti in uerbi. & si contigerit & c. et in tertio casu testator prouidit, si quilibet ex filijs institutis, uel alter quācunq; decederet et ante, uel post mortē testatoris cum filijs, seu liberis masculis legitimis, & naturalib. & per masculum descendētib. q̄ liberi masculi filiorum, vt proximè, decedentium dicerentur substituti uulgariter, uel per fideicommissum, uel instituti in casu, quo alter ex filijs p̄moreret ipsi testatori: Et uterq; casus, s̄tām institutionis, q̄ substitutionis euenit. Nam D. Florianus superuixit testatori cum filijs masculis, qui decessit et illis filijs relictis, & iste nō est casus noster, q̄ non q̄rimus de bonis D. Floriani, dominus uero Mattheus præcessit ipsi testatori relictis filijs masculis ex eo, qui admissi fuerunt ad hereditatem D. Caroli ex institutione.

KK Vlter-

lex in dit. ra de ex. bla est. itea res. ca uerba er ca que ridentur, in qualita nimis, & lijs ante, ator uo. m dixit si lib. alio. & p̄r et is roga. o uoluit loquen. de qua. sine uo. m & su. ciariū. is cā fe. ltitatem. it. & nat. pellatio. oris, hoc. ant. uel. u. soli bis, a colligi. ere de fi. dixit. quo indi. aus Deo.

EPITOME.

ue fœminæ grauati excluduntur per substituti testator, institutis filijs masculis, uolens perpetuō peruenire ad suos descendentes masculos, & per masculos pro cōseruatione, & augmento agnationis, & lineæ suæ masculinæ, s̄m ad institutionem suam uocauit tam in institutione, quam in substitutionibus per cum factis filios, & per uolens masculos legitimis, & naturales, & per uolens descendentes, eosq; ultimo loco inuicē tam ad alia gradus proximiores prarogatiua, ita ut lineæ testatoris filiorum masculorum, & per masculos descendētium masculorum, & per masculos legitimorum, & naturalium usque in infinitum hereditas, & successio sua deueniat de uno, seu alio: Filiabus autem fœminis solum cerquid pro dotibus, reliqui.

quando, & quomodo hæ filiæ fœminæ in casu fideicommissi legitimam, & Trebellianicam deueniant, & fructusq; perceptos in Trebellianicam imputentur.

quomodo de bonis fideicommissō subiectis, & solui possint.

testator prouidendo fœminis suis descendentes certis illis in testamento constituit, qui habent eas esse contentas, quodq; ultra dotes ab institutis nihil ultra, nec maiorem quantitatem petere, & consequi, & solum in casu uicis ultra dotes constitutas habitationem, & alios relictis, bonaq; sua omnia inter descendentes suos masculos in infinitum fideicommissō, & ultra dotes prædictas non possunt filiabus relictis bona mobilia parafrenalia, seu apparatus domus de bonis fideicommissō subiectis præstatam non extantibus alijs bonis.

res ueræ, non autem confessatæ, neque fictitiæ bonis non extantibus, sunt de bonis fideicommissō subiectis restituendæ.

CONSILIVM CXVI.
ORAM R. D. Domino Vicelegato Bononiensi, litibus inter comitem Tyberium, & filios olim comitis Herculis de Maluitijs, & D. Antoniam olim uxorem comitis Thomæ dictorum comitum Tyberij, & Herculis Maluitijs, & dd. Violantem, & Camillam olim filias comitis Thomæ, ac eiusdem hæredes vpes ex utraque parte, super bonis, & hæreditate d. comitis Thomæ uertentibus, de plurib. dubitari consilij super quib. quid iuris sit, q̄ potero breuiffi-

Vterius ipse testator providere volens cōservatio-
 ni agnationis, & sua lineæ descendentiū masculo-
 rum expressè disposuit, q̄ illis casib. in quib. hæredi-
 tas, & successio, siue bona sua puenissent ad aliquos
 liberos suos masculos legitimos, & naturales, & p
 masculum descendentes, tales inter se inuicem di-
 cerentur substituti uulgariter, pupillariter, & per fi-
 deicom. in stirpes, & non in capita, salua tñ gradus
 proximioris prouatiua. ita, & taliter, q̄ durate linea
 testatoris filiorum masculorum, uel aliorū descen-
 dentiū masculorum legitimorum, & naturalium,
 & p masculum descendentiū usq; in infinitū, hæ-
 reditas, & successio sua deueniat de uno in alium,
 uel in alios, unde cū hæreditas, & successio, siue bo-
 na ipsius testatoris pro una dimidia ex institutione
 peruenerint ad nepotes testatoris descendentes ex
 filiis suis masculis legitimis, & naturalib. vcz ad di-
 ctos comites Thomā, Tyberiu, & Hercule, ergo ipsi
 liberi masculi legitimi, & naturales, & per masculū
 descendentes dicentur inuicē uocati, & substituti
 p fideicō. in infinitū, donec durabit linea masculo-
 rum, & p masculum descendentiū legitimorū, &
 naturalium, exclusis fœminis liberis, & descendentib.
 et per masculum, cum solum liberi masculi, vt sup.
 dicantur inuicem substituti, & non fœminæ descē-
 dentes, & ad propositū optimè facit doct̄. Bar. cōi-
 ter approbata in l. cum auus ff. de cond. & demon.
 quem lmo. & alij sequuntur, ut ibi refert, & sequit̄
 D. meus Soc. ubi dixit Bar. q̄ licet filio, uel nepote
 grauato per fideicō. de restituendo hæreditatē de-
 scendentib. testatoris, intelligat fideicom. habere lo-
 cū, si grauatus decesserit abiq; liberis masculis, uel
 fœminis l. cum acutissimi C. de fideicō. cum sim. tñ
 si testator dixisset instituo filiū, uel nepotem hære-
 dem, & si ipse decedat sine liberis masculis substi-
 tuo talē, tunc substitutus excludit solū per liberos
 masculos, & non fœminas, cum solū de liberis ma-
 sculis mentio facta fuerit, arg. l. cum p̄tor cum sim.
 de iud. filia aut fœminę congruēt̄ sunt dotandę,
 vt ibi: Sed in casu n̄ro testator solum grauauit libe-
 ros masculos inuicem, & solum filios, & liberos ma-
 sculos usq; infinitum inuicem substituit uulgariter,
 pupillariter, & per fideicommissum, & de fœminis nul-
 lam fecit mentionem, ergo solū masculi descēdē-
 tes debent admitti, exclusis fœminis descendētib.
 q̄ tñ dotandę sunt, ut expressè testator disposuit, im-
 mō addidit, q̄ ultra dotes datas, & constitutas nihil
 possint habere ex bonis hæreditatis. ¶ Hanc sn̄iam
 cōprobo ex ijs, q̄ uolunt Pau. de Cast. post Raph. in
 l. i. C. de cond. inser. & Soc. in d. l. cum auus in fi. 13.
 car. q̄ si quis habens filios masculos, & filiā fœminā
 instituat uniuersaliter filios masculos, & filiā in cer-
 ta quantitate, puta in dote deinde inuicē institutos,
 si decederent sine filiis, substituat uulgariter, & per
 fideicommissum &c. & contingat alterum ex filiis
 decessisse cum filiab. fœminis, dubitant, an alii filij
 substituti debeant excludi per existentiam filiarū,
 dicit ibi Pau. de Cast. q̄ non, quia ex quo in institu-
 tione p̄tulit filios masculos fœminis, quib. simplici-
 ter dotes reliquit, uoluit et substitutos debere p̄fer-
 ri filiab. suis, & illis dotes solum deberi: q̄ q̄dem d.
 meus Soc. esse uerissimum inquit, q̄ substituti es-
 sent de liberis, & descendentib. masculis, & ipse testa-
 tor fecisset talem substitutionē pro cōseruatione
 agnationis, & lineæ masculinæ, & ita v̄f cōis opin.
 Et ex hoc opinionēs tr̄iæ ad concordia reducunt,
 vcz, vt opinio Pau. Cast. sit uera, q̄ esset substitutus
 aliquis de agnatione, & de descendentib. liberis ma-
 sculis ipsius testatoris, & testator in suo testō stuidi-
 set cōseruationi, & honori suę familiæ, & agnatio

nis, opinio uerō tr̄ia pcedat, q̄ extraneus esset sub-
 stitutus, uel alius descendentes suos p lineā fœmi-
 nā, uel esset substituta fœmina descēdēs p lineam
 masculinā, sed in terminis n̄ris substituti fuerūt de-
 scendentes liberi masculi ipsius testatoris, & filia fœ-
 minā a testatore fuerūt dotata, ergo si alter ex gra-
 uatis p fideicō. decessit cū filiab. tñ fœminis, substituti
 nō debent excludi, q̄ si in casu Pau. de Cast. de
 quo sup. substitutus, q̄ est de liberis testatoris, nō ex-
 cludit p filias grauati, q̄ filia testatoris fuerunt ex-
 clusa ab hæreditate, & solū dotata, & de filiab. gra-
 uati nulla fuit facta mētio, nec illis a testatore aliq̄
 fuit relictum titulo dotis, uel alio, ut in casu Pau. de
 Cast. ergo multo minus in casu n̄ro, p filias comitis
 Thomę a testatore grauati debent excludi substituti
 liberi, & descēdēs masculi, cū de filiab. comitis
 Thomę saltē in genere fuerit cogitati, & de eis in
 genere fuerit facta mētio in testō illis relinquendo
 dotes cōpētes, & p̄sertim cū D. Carolus testōr sub-
 stituerit liberos suos masculos inuicē p cōseruatio-
 ne, & augmēto agnationis suę, & lineæ masculinę,
 put multa alia hac de cā disposuit, & fecit in eius
 testō. Possent ad p̄dicta multa adduci, que ponit D.
 meus in loco p̄allegato, sed breuitatis cā omitto.
 3 Tertio ad idē facit, arguēdo se ex iecturata, & p̄sum-
 pra mēte testatoris, q̄ argm̄ in istis subfōnib. & fidei-
 cōmissis de iure p̄cedit hæredes mei q̄ cū ita f̄ad
 Treb. ubi Bar. & alij, pen. cū ibi not. C. de impub. &
 alijs subst. l. ḡnalter §. cum aut C. de inst. & subst. sub
 p̄d. fac. l. cū acutissimi cū ibi not. p̄ doc. C. de fideic.
 l. uoluntatis eo. tit. l. cū auus, & ibi plenē ff. de p̄d. &
 demō. cū in infinitis sim. sed de mēte testatoris fuit se-
 minas descēdētes debere excludi a liberis masculis
 descendentib. ergo filię dicti comitis Thomę exci-
 di debēt a nepotib. ipsius testatoris, vcz a dictis co-
 mite Tyberio, & filiis comitis Herculis ex cōiectu-
 rata, & p̄sumpta mēte ipsius, q̄ uerū esse ita demon-
 strat, nā D. Carolus testator magis dilexit suos po-
 steros, & liberos descēdētes masculos, & p masculū
 q̄ Baptistā de Maluitiis, & alios extraneos vna cum
 d. Baptistā substitutos, vt patet ex dispositis in testō,
 ubi uoluit testator ita demū Baptistā, & alios uerū
 cū ipso substitutos uocari debere ad ipsius bonā, &
 successione, si liberi masculi testatoris nō extēt, &
 penitus fuerit extincta linea sua masculina, vt ibi in
 testō in uerbi. & si oēs filij, ac descendētes & cetera
 iorē caritatem, & dilectionē habuit testator ad di-
 ctū Baptistā de Maluitiis, & alios cū eo substitutos,
 q̄ ad ipsius filias, & alias fœminas p masculū descen-
 dētes usq; in infinitū. Cōstat hoc uerū esse ex dispo-
 sitis p eū in suo testō, in quo uoluit suas descēdētes
 fœminas, vcz nepes, & p̄nepes debere excludi p ip-
 sum Baptistā, & alios cū eos substitutos extraneos,
 dummo tales fœminæ fuerint dotata, ut h̄r in illa
 parte testamētī, ibi uolēs tñ, ac relinquēs &c. Si ergo
 testator expressè uoluit filias fœminas, & alias fœ-
 minas descēdētes p masculū, & p lineā masculinā
 debere excludi p ipsū Baptistā, & alios cū eo substi-
 tutos extraneos, multo magis dicendū est, vt uerū
 milius, magisq; consonū v̄r, q̄ testator uoluerit di-
 ctas fœminas descendentes, vcz nepes, & p̄nepes
 suas debere excludi a suis descendētib. p lineam
 masculinam quos magis dilexit, q̄ p Baptistā, & p
 alios simul substitutos, cū maiore dilectione me-
 ruerit testator ad suos liberos masculos, & per ma-
 sculū descendentes in infinitū, q̄ ad dictū Baptistā
 & alios substitutos, de quib. s. Cui quidē rōni opo-
 nem inferuit id. q̄ uoluit gl. cōiter approbata in d.
 cum acutissimi, & in l. ex facto §. si quis rogatus
 ad Treb. et ibi lo. de lmo. & Bal. & Saly. in d. l. cum

liusa. §. diui. & in §. seq. ff. de leg. 1. l. pr. §. filia. & §. Iu-
 lius agrippa. & §. quind. ff. de leg. 3. l. peto. §. ff. cū
 ibi no. ff. de leg. 2. & not. in locis praallegatis, vbi
 probat, qd prohibitus alienare extra familiā, vel pp
 illos de familia simpliciter, vel per viā 5ctus, & quo-
 uis alio mō, vel sub aliqua forma non pōt alienare
 extra familiā 5hendo, vel haredem instituendo, qa
 illi de familia, & illi, quorū respectu fuit facta prohi-
 bitio, & censent uocati ad bona prohibita alienari p
 fideicommissum, ut ibi, ergo comes Thomas prohi-
 bitus, ut supra, q fecit testm, in quo instituit illos,
 qui non sunt descendentes masculis, aliaq; bona
 uendit, & aliter extra familiā alienauit, fecit locū
 esse substitōni, & fideicommissō, ut liberi masculi, & de-
 scendentes ex familia, & linea masculina testatoris
 dicant uocati ex fideicommissō, & nō alij. ¶ Sexto
 eadē snā congruit id, quod ipse testator in eadē p-
 hibitione alienatiōis bonorū de Villa noua, & alio-
 rū oīum et disposuit, nā permittit bona de Villa no-
 ua vltimo loco, & alia bona sua vltimo loco posse
 alienari, & vdi extra familiā, & descendentes suos
 masculos sub quibusdā modis tm, in duob, casibus
 tantum mō, & non in alijs, videlicet pro dotandis
 foeminis descendentes, suis itē pro redimenda vita
 alicuius sui descendentes, & suā familia, ut ibi in
 testō in vers. insuper &c, ergo in oībus alijs casib, ex-
 ceptis illis duobus, stabit regula firma, & phibitio
 testatoris inuolabilis, q bona hareditatis testōris
 non possunt uendi, alienari, nec quouis mō in alios,
 q in masculos descendentes transferri et p viam vl-
 timā uoluntatis, & haredē instituendo per iura su-
 pra allegata, & p ea, q hōr in l. si quis §. ea lege ff. de
 verb. obl. ex quo. n. exceptit duos casus tm, in alijs sta-
 bit phibitio, qa exceptio firmat regulā in 5rium
 in casibus non exceptuatis. l. si. in fin. de iure iur. l. q
 neq; in ff. de reb. eorum. l. nā quod liquidē in fi. de
 pen. leg. cum similit. & quod permittit in aliquib, ca-
 sibus, in alijs vē denegatū l. cum prator ff. de iudic.
 & ibi not. ex his igitur sequit, q nihil de bonis dicti
 testatoris, & maximē de bonis positis in Villa noua
 debent pōt filibus comitis Thomae, & ad illas bona
 praedicta spectare non possunt, nisi in dictis duobus
 casibus, & nō in alijs, sed ad ea uocandi sunt mascu-
 li descendentes liberi in infinitum in stirpes, & non
 in capita, ut supra dictum est. ¶ Et sequendo hanc
 opinionē, q hoc in casu puto uerissimam, v. 3, q lo-
 cus sit fideicommissō, & filia comitis Thomae sint,
 & dicantur grauata ex substitōne, & per fideicom-
 missum restituere bona, q olim fuerūt d. D. Caroli,
 ipsi comiti Tyberio, & filijs comitis Herculis per su-
 pra dicta, Restat, ut breuiter aliquibus, quae in 5riū
 possent adducis, respondeamus: & in primis non ob-
 stat vnum, quod multū videbat aduersari, t q ubi-
 cunq; filij, uel alij descendentes instituti fuerunt in-
 uicem substituti per fideicommissum, uel aliter per
 substitōnem habentē effectum fideicommissi grauati,
 ita demū locus est substitōni, & fideicommissō, si
 grauati decesserint absq; liberis, secus si grauati de-
 cederent cū liberis siue masculis, siue foeminis quia
 tūc substitutus, et si esset de liberis testatoris, exclu-
 deret, ne testator uideatur proprijs successiōib, gra-
 uati antepone re extraneas successiōes d. l. cū acu-
 tissimi, d. l. gñaliter §. cū aut C. de instir. & subst. sub
 cond. fact. d. l. cū auus, & ubique plenē hr ff. de cond.
 & demon. sed comes Thomas grauatus, qui est de
 liberis testatoris, decessit cū filiabus foeminis, quas hē
 redēs instituit, ergo liberi substituti debēt excludi:
 Huic. n. argō rñdetur, q praedicta sunt uera, & pro-
 cedunt, qn testator fecisset simpliciter substitutio-
 nē fideicommissariam, nullam faciendo mentionē

esset sub
 a femini
 p lineam
 fuerit de
 & filia se
 ex gra
 s, substit
 de Cast. de
 oris, nō ex
 nerunt et
 filiabus gra
 ore aliq
 su Pau de
 s comitis
 si substit
 s comitis
 de cis in
 nguendo
 estor sub
 seruatio
 masculinē,
 tit in eius
 ponit D.
 a omittit
 a, & sum
 ibi, & fidei
 tu ita fad
 impub. &
 substit. sub
 de fidei.
 de ad. &
 oris fuit se
 masculis
 me exclu
 dictis co
 ex cōficta
 ita demon
 sit suos po
 p masculis
 s ma cum
 is in testō,
 & alios ama
 us bona, &
 O exte, &
 na, vbi in
 & c. l. ma
 ator ad di
 ubstinos,
 ulū deca
 se ex dispo
 de fidei.
 excludi p p
 extraneos,
 ut hr in illa
 s. Si ce
 s, & alias
 masculinē
 u eo subst
 est, vt uerū
 oluerit di
 & pncip
 p. p lineam
 tiffam, &
 tionem ha
 s, & per ma
 ni Baptista
 rōni opo
 bara in d.
 rogans
 in d. l. cum
 ac.

de liberis grauari, nec de illis cogitando saltem in genere, nec eis prouidendo, aut aliquid relinquendo, vt traditur in d.l. cum acutissimi, & per oēs maxime per dominum meum Soc. in d.l. cum auus in 13. carta in pen. col. per tex. in d.l. gñaliter cū ibi not. Præterea dico substitutos excludi per liberos grauari, vt supra, nisi trium colligatur ex cōiectura, & psumpta mente ipsius testatoris, vt volunt oēs in d.l. cum auus, & maxime D. meus Soc. Coniecturatur autē mens testatoris, qñ uoluit per substitutionē debere conseruari agnationem, & familiam mascululorum, hoc. n. casu filia: foemina: grauari non excluderent liberos masculos testatoris substitutos: uel qñ uoluit ipsos substitutos debere pferri illis, quos magis dilexit rōne prioritatis gradus, uel relictū, uel quia iam nati essent per ea, q̄ supra sunt plenus dicta: uel tertio responderi pōt, q̄ facta substitōne fidei commissaria simpliciter, subintelligitur tacita adō, si grauatus decesserit sine liberis masculis, uel feminis, ne uideat testator uoluisse antepōnere alienas successiones proprijs successioneib. grauari, vt sup. & hæc est fundamentalis rō huius dispōis d.l. cū acutissimi: ergo ubiq; constat testatorem uoluisse ex uerbis suis, uel ex mente antepōnere alienas successiones proprijs successioneib. et ipsius testatoris, tunc cessante rōne legis, cessabit dispō d.l. cum acutissimi, arg. l. adigere §. quamuis de iure patro. & c. cum cessante de appella. quia tunc substitutus non excluditur à filijs, & liberis grauari, ita uoluit gl. cōiter approbata per oēs, ut ibi per Bal. Saly. & alios in d.l. cum acutissimi, & per glo. ubi Imol. in d.l. ex facto §. si quis rogatus ff. ad Treb. & per oēs in d.l. cum auus. Sed in casu nostro, ut supra fuit plene demonstratum, testator uoluit antepōnere liberos suos descendentes masculos, & per masculum, quin immo uoluit debere pferri extraneas personas, uel Baptista de Maluitijs, & alios extraneos simul cum dicto Baptista substitutos nedum filiabus suis, sed et liberis foeminis descendenteib. ex liberis suis masculis, ut iam demonstrauit, ergo liberi masculi testatoris substituti, & uocati per fideicommissum simpliciter per ista uerba, illos inuicem substituo uulgari ter, pupillariter, & per fideicommissum, non debent, nec possunt excludi per filias foeminas grauari. Unde filia: comitis Thomæ grauari p fideicommissum non poterunt excludere liberos masculos testatoris ab ipso inuicem substitutos. ¶ Nec illud est obstat, q̄ ex quo testator uoluit, q̄ durate linea masculina, & liberorū masculorum hereditas, & successio debeat deuenire de uno in alium in stirpes, & c. uoluisse uel foeminas quoq; dici uocatas, & ad ipsas descendentes per lineam masculinam hereditatem debere puenire in stirpes, & non in capita, salua gradus p̄rogatiua, q̄ tales foemina: dñr de linea masculina, & in ipsis dñr durare linea masculina, ut l. j. & l. iureconsultus ff. de gradib. & inst. eo. & inst. de patria potesta. & d.l. cum acutissimi cum ibi not. Et p̄r foemina: descendentes per masculum dicuntur et ipsa uocata ex substitōne, sicut liberi masculi descendentes per lineam masculinā; Quia ad hoc respondet, q̄ dum testator in testō, & in substitutione fecit mentionem de linea masculina, & de descendencia per masculos tñ, uoluit cōprehendere liberos, & descendentes masculos, & per masculum ex clusis oib. foeminis descendenteib. adeo q̄ si extarent foemina: descendentes per masculum, & nulli superessent liberi masculi descendentes per lineam masculinā, ex mente testatoris diceret extincta, & perēpta linea masculina, & descendencia masculorū, q̄ appellatione lineæ masculorum, & sub linea, & de-

scendencia masculina testator uoluit solum cōprehendere descendentes liberos masculos, & per masculum, & non foeminas. Hoc clarē constat ex iis, q̄ disposuit ipse testator substituto Baptista de Maluitijs, & alios extraneos substitutos, q̄ uoluit illos uocari ex substitōne, si nō extarent liberi masculi, & descendentes per masculū ipsius testatoris, & si extarent casus, q̄ tota linea masculina, & descendencia masculorū esset extincta, & precepta, & tñ in casu isto substitutionis facta de ipso Baptista, & de alijs testator p̄supponebat posse filias, & alias foeminas descendentes ipsius testatoris extare, cū in hoc casu uoluerit, q̄ ipsius testatoris filia, & alia foemina per masculū descendentes deberent dotari: ergo appellatione lineæ masculina: & c. testator nō uoluit cōprehendere foeminas, sed solum liberos suos masculos, & per masculū descendentes, ex quib. inferunt, q̄ existentib. masculis, & per masculū descendenteib. per lineam masculinā, solum ipsi liberi masculi dñr inuicem substituti, exclusis penitus foeminis descendenteib. quodq; testator solum uoluit successione, & hæc reditatur suā deuenire ad masculos de uno in alium, & non ad foeminas, quas oīs excludit redē interpretando, & intelligendo uerba, & disposita ab ipso testatore. ¶ Secundū dubiū est, posito pro cōstituti, q̄ uenerit casus, & adō fideicommissi ex testō D. Caroli, an filie comitis Thomæ, q̄ tenent ad restitutionem tanq̄ hæredes ex testō sui patris, possint psequi, & detrahere ex oib. bonis reperijs in hereditate dicti sui patris, & sic ex bonis oib. et subiectis reftutioni, & fideicommissi legitimam debitam iure naturæ, q̄ capit tertiam partē bonorū, itē & Trebellianicā, q̄ est quarta pars totius residui, seu bonorū hereditatis iux. no. in c. Raynut. p̄ illū tex. & ibi doc. extra de testa. & in auth. res. q̄ per Pau. de Cast. C. o. mu. de leg. Et non insistendo in uerbis, magis est, vt concludendo dicam primo quoad legitimam debitam iure naturæ illam non debent, nec esse detrahendam ex oib. bonis reperijs in hereditate comitis Thomæ ex persona dictarum filiarum, cum illa subiaceant fideicommissi ex testō D. Caroli aut dicti comitis Thomæ, quia 7 legitima debita iure naturæ debet filijs, & liberis deducta are alieno, & ex bonis eius, de cuius hereditate agitur, & sic deducto eo, q̄ alij debetur l. Papinianus §. quarum fidei in off. test. & ibi per scrib. auth. nouissima, & ibi plenē not. & in corpore, unde sumit C. eo. tit. per Bal. & alios in l. quoties C. de hæ. inst. bona gl. in auth. rogatus in uerb. in rerum C. ad Treb. & hoc uerū est, sed bona subiecta fideicommissi dñr as aliena, & deducta, vt es alienū. irritū, ubi casus, & ibi Bal. C. ad l. falc. ergo ex illis non debet, nec detrahi legitima debita iure naturæ: prius igit detraheda sunt bona, q̄ subiaceant fideicommissi ex hereditate, & sunt restituenda fideicommissario, & substituto, postea ex relijs bonis testatoris debet legitima debita iure naturæ et p̄r p̄fata filia: comitis Thomæ legitima debita iure naturæ nō debet psequi ex oib. bonis reperijs in hereditate dicti sui patris. ¶ Adde, q̄ dicta filia: comitis Thomæ ex dictis bonis habere non debent legitimam debitam iure naturæ tanq̄ ex bonis D. Caroli primi testatoris, ex cuius testō locus est fideicommissi, q̄ legitima debita iure naturæ debet solum liberis primi gradus, & non sequentibus, quos alius in gradu p̄cedit, & solum illis, q̄ debent institui, uel exheredari, vt in d. auth. nouissima, & in corpore unde sumit, et in §. aliud quoq; capitulū cū ibi not. in auth. vt cū de appel. cognosc. colla. 8. & est glo. in d. c. Raynut. per illum tex. l. 3. ff. de inoff. testa. et in d. c. de exher. libero. cum ibi not. sed quoad personam

mi grauari detrahunt Trebellianicā, & non alij fe-
quentes grauari, datis, n. plurib. gradib. fideicommissi,
vna tñ quarta trebellianica est deducēda à primis
grauatis l. i. §. deniq; & l. mulier §. ut trebelliano, &
vbiq; plenē p oēs maximē modernos ff. ad treb. Bal.
in d. l. iubemus in no C. ad treb. Bal. in l. cū virum C.
de fideic. in 3. col. & in l. precib. in vit. col. C. de impu.
tñ ex quo d. D. Mattheus p̄decessit testatori relicti
trib. filijs, vcz comitib. Tiberio, Hercule, & Thoma,
& ipse testator decessit relicti dictis trib. suis nepo-
tib. institutis, & grauatis, vt in testō stinet, sequitur
hinc, q̄ prefati comites Tyberius, Hercules, & Tho-
mas, qui dñr de primis grauatis per fideic. eueniente
casu, put̄ stigit. habuerunt, & habent ius deducēdi
trebellianicā ex persona sua, & ideo illā potuerunt
transmittere ad filios, & filias suas, tanq̄ bona ppria
ipforū, ergo filia comitis Thomæ ex p̄sona sui p̄ris
habent ius deducēdi trebellianicā iurib. p̄ralleg.
& per totū ad treb. ¶ Tertia subsequit ex p̄dictis du-
bitatio, si verum est, locum fuisse detractioni trebel-
lianica, maximē cum p̄ D. Carolum testatorē non
fuerint in testō talia verba expressa, ex quib. cense-
ri debeat phibita, ad plenē tradita in l. balista cum ibi
no. p̄ Bar. & alios ff. ad Treb. & p̄ Bar. & alios in auth.
sed cum testator in l. j. col. C. ad leg. Falc. in l. Marcel-
lus ff. ad Treb. & in l. filium, quē C. fa. herc. in vers. de
mum q̄ro, l. iubemus, & ibi Bal. C. ad treb. per Ang.
in §. si uerō expressim in auth. de her. & Falc. & oī-
no per Ang. in l. 2. C. qñ & quib. quar. pars l. 12. p̄ Pau-
de Cast. in cōf. 163, incip. uita facti narratione, & per
12 Alex. in cōf. 63, in j. uol. An f̄ fructus percepti ex bo-
nis, & dicta hereditate olim D. Caroli cōputari de-
beant in Trebellianicā, & an fructus percepti ab ip-
sa D. Antonia vxore olim comitis Thomæ, & à d.
D. Violāte, & Camilla sint restituendi, & à quo tpe:
Huic dubio distinguendo r̄ndeamus, aut nos queri-
mus de fructibus perceptis ab ipso comite Thoma
nepote D. Caroli testatoris in uita sua de bonis sub-
iectis fideicommissō, & de quib. erat grauatus, & tunc
dico, illos fructus cōputandos in quartā trebelliani-
cā, & ideo si in uita sua tot percepti, vt æquiualeant
trebellianicā, uel illā excedat, ea non est deducēda:
nā ex quo comes Thomas non est de liberis primi
gradus, & sic non est de filijs, non fecit suos fructus
perceptos in uita sua, quīs post mortē fuerit graua-
tus l. iubemus, & ibi oēs C. ad Treb. l. in fideicom. ff.
co. tit. & rō est, quia illos fructus percepit iudicio te-
statoris, l. mulier §. si hæres uerfalia cā est ff. ad treb.
& no. in d. l. in fideicommissaria, ubi Bar. & alij, & dicit
Bar. idē in l. in quartā in 2. col. & in l. quod de bonis
§. quod auus ff. ad l. Falc. & hæc est cōis opinio, ut in
d. l. iubemus per gl. Bar. Bal. Salic. & Paul. de Cast. ex-
pressē: Illos tñ fructus non dicimus cōputandos in
legitimā debitā iure naturæ, quia et alij liberi non
primi gradus in illā fructus non cōputant l. scimus
§. repletionē, vbi Bar. & doc. C. de inoff. test. & h̄r per
Paul. & Bal. expressē i d. l. iubemus: aut uerō q̄rimus
de fructibus hæcenus habitis, & perceptis ex bonis
subiectis fideicommissō post mortē d. comitis Tho-
mæ ab ipsa D. Antonia, & dñis Violante, & Camilla
filiab. & hæredib. ipsius comitis Thomæ, & sic à die,
à quo dies fideicommissi cessit, & uenit: & similiter di-
co frustra q̄ri, an tales fructus sint ab ipsis in trebel-
lianicā cōputandi, cū ipse nullū habeant ius dedu-
cēdi, & detrahēdi trebellianicā, nisi ut latius dictū
fuit s. in scdo dubio, item cū simus in casu, in quo
non pōt detrahi trebellianica, q̄a cōputāda est cum
fructib. p̄ceptis ab ipso comite Thoma, ut s. ¶ Sed
dubiū maius orit, nunquid ipsa teneant ad illorum
fructuum restitutionem, uel saltem ad cōputandū
illos

mi grauari detrahunt Trebellianicā, & non alij fe-
quentes grauari, datis, n. plurib. gradib. fideicommissi,
vna tñ quarta trebellianica est deducēda à primis
grauatis l. i. §. deniq; & l. mulier §. ut trebelliano, &
vbiq; plenē p oēs maximē modernos ff. ad treb. Bal.
in d. l. iubemus in no C. ad treb. Bal. in l. cū virum C.
de fideic. in 3. col. & in l. precib. in vit. col. C. de impu.
tñ ex quo d. D. Mattheus p̄decessit testatori relicti
trib. filijs, vcz comitib. Tiberio, Hercule, & Thoma,
& ipse testator decessit relicti dictis trib. suis nepo-
tib. institutis, & grauatis, vt in testō stinet, sequitur
hinc, q̄ prefati comites Tyberius, Hercules, & Tho-
mas, qui dñr de primis grauatis per fideic. eueniente
casu, put̄ stigit. habuerunt, & habent ius deducēdi
trebellianicā ex persona sua, & ideo illā potuerunt
transmittere ad filios, & filias suas, tanq̄ bona ppria
ipforū, ergo filia comitis Thomæ ex p̄sona sui p̄ris
habent ius deducēdi trebellianicā iurib. p̄ralleg.
& per totū ad treb. ¶ Tertia subsequit ex p̄dictis du-
bitatio, si verum est, locum fuisse detractioni trebel-
lianica, maximē cum p̄ D. Carolum testatorē non
fuerint in testō talia verba expressa, ex quib. cense-
ri debeat phibita, ad plenē tradita in l. balista cum ibi
no. p̄ Bar. & alios ff. ad Treb. & p̄ Bar. & alios in auth.
sed cum testator in l. j. col. C. ad leg. Falc. in l. Marcel-
lus ff. ad Treb. & in l. filium, quē C. fa. herc. in vers. de
mum q̄ro, l. iubemus, & ibi Bal. C. ad treb. per Ang.
in §. si uerō expressim in auth. de her. & Falc. & oī-
no per Ang. in l. 2. C. qñ & quib. quar. pars l. 12. p̄ Pau-
de Cast. in cōf. 163, incip. uita facti narratione, & per
12 Alex. in cōf. 63, in j. uol. An f̄ fructus percepti ex bo-
nis, & dicta hereditate olim D. Caroli cōputari de-
beant in Trebellianicā, & an fructus percepti ab ip-
sa D. Antonia vxore olim comitis Thomæ, & à d.
D. Violāte, & Camilla sint restituendi, & à quo tpe:
Huic dubio distinguendo r̄ndeamus, aut nos queri-
mus de fructibus perceptis ab ipso comite Thoma
nepote D. Caroli testatoris in uita sua de bonis sub-
iectis fideicommissō, & de quib. erat grauatus, & tunc
dico, illos fructus cōputandos in quartā trebelliani-
cā, & ideo si in uita sua tot percepti, vt æquiualeant
trebellianicā, uel illā excedat, ea non est deducēda:
nā ex quo comes Thomas non est de liberis primi
gradus, & sic non est de filijs, non fecit suos fructus
perceptos in uita sua, quīs post mortē fuerit graua-
tus l. iubemus, & ibi oēs C. ad Treb. l. in fideicom. ff.
co. tit. & rō est, quia illos fructus percepit iudicio te-
statoris, l. mulier §. si hæres uerfalia cā est ff. ad treb.
& no. in d. l. in fideicommissaria, ubi Bar. & alij, & dicit
Bar. idē in l. in quartā in 2. col. & in l. quod de bonis
§. quod auus ff. ad l. Falc. & hæc est cōis opinio, ut in
d. l. iubemus per gl. Bar. Bal. Salic. & Paul. de Cast. ex-
pressē: Illos tñ fructus non dicimus cōputandos in
legitimā debitā iure naturæ, quia et alij liberi non
primi gradus in illā fructus non cōputant l. scimus
§. repletionē, vbi Bar. & doc. C. de inoff. test. & h̄r per
Paul. & Bal. expressē i d. l. iubemus: aut uerō q̄rimus
de fructibus hæcenus habitis, & perceptis ex bonis
subiectis fideicommissō post mortē d. comitis Tho-
mæ ab ipsa D. Antonia, & dñis Violante, & Camilla
filiab. & hæredib. ipsius comitis Thomæ, & sic à die,
à quo dies fideicommissi cessit, & uenit: & similiter di-
co frustra q̄ri, an tales fructus sint ab ipsis in trebel-
lianicā cōputandi, cū ipse nullū habeant ius dedu-
cēdi, & detrahēdi trebellianicā, nisi ut latius dictū
fuit s. in scdo dubio, item cū simus in casu, in quo
non pōt detrahi trebellianica, q̄a cōputāda est cum
fructib. p̄ceptis ab ipso comite Thoma, ut s. ¶ Sed
dubiū maius orit, nunquid ipsa teneant ad illorum
fructuum restitutionem, uel saltem ad cōputandū
illos

illos in dotes ipsius debitas in bonis subiectis ipsi fideicommissis, sicut infra dicitur: & breuiter concludo hoc de iure verum esse, ipsas teneri a die quo fuerunt constituta et extrajudicialiter in mora, & non a die mortis ipsius comitis Thomae, ad restitutionem omnium fructuum perceptorum ex bonis omnibus. tamen subiectis fideicommissis, & non ex aliis, quae erant comitis Thomae, & de quibus liberè disponere poterat, si qua habebat, & ideo deductis dotibus dictarum dd. Antoniae, Violantis, & Camillae, aliisque bonis, quae non sunt restituenda ex fideicommissis, fructus percepti ex residuo bonorum subiectorum substatim a die mortis et extrajudicialis sunt fideicommissariis, & substitutis restituendi, vel computandi in dotibus, & aliis bonis, quae illis debentur, & si quid est ex eis ultra dotes superfluum, est restituendum. Haec expressè habent, & colliguntur ex notis in d. l. in fideicommissaria, & ibi Bar. clarè loquitur, & in l. mulier §. si haeres ff. ad Treb. l. j. & l. si ubique per gl. & Bal. C. de usur. & fruct. leg. ubi haec omnia probant.

¶ Quarta agitatur quod, an stante testamento D. Caroli comes Thomas eius nepos grauatus, ut supra, in suo testamento potuerit relinquere filiabus suis dotes duorum millium, per qualibet ex bonis, quae olim fuerunt D. Caroli, an vero illis debeantur minores dotes arbitrio boni uiri, at tanta dignitate &c. Illud utique in hac dubitatione concludo, quod filiabus suis comes Thomas potuerit relinquere de bonis praedictis dotes duorum millium, quodque hoc concessit D. Carolus in suo testamento in casu isto, uel conueniente casu, quod aliquis ex suis descendens masculis decederet absque filiis masculis, sed solum relictae filiabus, &posito, quod comes Thomas dotes praedictas non reliquisset in suo testamento, nihilominus eius filiae possent illas petere ex testamento sui patris D. Caroli, qui uoluit in casu isto deberi dotes praedictas, prout clarè colligitur ex uerbis testamenti, si rectè considerentur; haec enim fuit intentio D. Caroli, qui postquam prouidit masculis suis descendens, & per masculinam lineam procedentibus, uolens et prouidere foeminis suis descendens, uel filibus, neptibus, & proneptibus, & ceteris, prout decem fuit, tres fecit prouisiones diuersas circa foeminas, & dotes ipsarum, prout tres casus tamen in foeminis contingere poterant: nam in primis uolens prouidere in casu, in quo extaret foeminae suae descendentes ex masculo perempta, & extincta penitus linea masculina, hoc est nullis extantibus liberis masculis descendens testatoris, sed solum foeminis: quo casu uoluit bona, & successione suam deuenire ex substitutione, & per fideicommissum ad quandam Baptistam de Malutiis per unam partem, & per aliam partem ad quosdam alios extraneae familiae, foeminis descendens, suis per masculum exclusis, disposuit, quod isto casu cuiuslibet foeminae deberentur dotes duorum millium, & non ultra: & praeterea quod in casu iudicatis cuiuslibet foeminae deberent habitatio domus ipsius testatoris, & et deberent expensae, & alimentum in bonis, & de bonis suis hereditatis, & haec habent in testamento in uerbo, uolens tamen, ac relinquens, & disponens &c. Et haec est prima prouisio facta à D. Carolo circa dotes foeminarum. Secunda fuit prouisio, quoniam non perempta, nec extincta linea masculina, quae superessent liberi masculi descendens ex ipso D. Carolo, contingeret, quod aliquis ex descendens masculis moreret sine filiis masculis, sed solum ex eo relictae filiabus, ut proprie contingit in terminis nostris: nam hoc casu uoluit, quod pro qualibet earum non possint dotes constitui maioris quantitatibus librarum duorum millium, & non ultra, & ultra dotes nil aliud reliquit testator, nec habitationem, nec alimentum in casu iudicatis, & in hoc differt ista secunda prouisio à prima: haec expressè habent, si diligenter uerba, & disposita in testamento considerentur ibi, in illo uel modo per ali-

quod, uel aliquos eorum, uel liberorum, & descendens masculorum, de quibus testator loquebatur &c. Tertia fuit prouisio in casu, quo aliquis ex liberis masculis descendens decederet cum filiis, seu liberis, & masculis, & et foeminis, ut quae haberet filios, & masculos, & casus sepe contingit, & tunc uoluit quod ipsi foeminis taxent, & constituant minores dotes dotibus praedictis per illum, uel illos, ad quod, uel ad quos de iure talis constitutio, siue taxatio dotium fieri debuerit arbitrio boni uiri, attentis facultatibus sui patrimonii, seu formam iuris: haec habent ad litteram in testamento D. Caroli in uerbis: extantibus uero masculis &c. Et sic ex praedictis remanet declarata haec quarta dispositio. Quarta ex praemissis insurgit dubium, nunquid dotes in casibus proximè naratis debeant, & soluenda sunt prius ex bonis olim D. Caroli, & fideicommissis subiectis, an uero ex alijs: Et iam decisum quod est, si quidem iura sunt aperta, & si dotes debent, & soluenda sunt prius ex bonis ipsius grauati, & de legitima sibi debita iure naturae, & ex Trebellianica, si extant, & simus in casu, quo grauatus consequi possit de iure dictam legitimam, & Trebellianicam, si autem grauatus non haberet bona propria, nec Trebellianicam, nec aliam legitimam, uel si haberet, ea non sufficerent pro dotandis foeminis, in subsidiis tamen dotes debent, & solum possunt est ex bonis fideicommissis subiectis, & haec de casu bona per fideicommissum restituenda uendi, & alienari possunt, auth. res. q. et ibi omnes C. comm. de leg. cum qua dispoñe iuris ipse testator et uel se concordasse, ut constat ex uerbis testamenti, ibi, uolens et, & declarans ipse testator &c. in uerbis. & et ultra legitimam eis debita iure naturae &c. ex quibus includit, quod pro dotandis prius alienanda sunt bona legitima debita iure naturae, prout dicit ius ceterum, ut d. auth. res. q. t. na. dictio et, & dictio ultra sunt inclusuæ, uel l. si cum sim. C. de colla. id est erit de Trebellianica, arg. non in d. auth. res. q. Praeterea expressè uoluit testator dotes duorum millium deberi foeminis suis descendens, & haec de ea posse alienari bona prohibita ipsum alienari, ita demum, si non extant alia bona testatoris, uel eorum, quae uellent filias suas dotare, & haec de ea alienare, quoniam extantibus alijs bonis testatoris, uel ex extantibus bonis illorum liberorum, de quorum filiabus tractat dotandis, noluit testator et pro dotandis illis, quod bona de Villa noua possint alienari, nec aliter transferri in alium, quod non sit de liberis masculis, ut haec habent ibi, & haec tamen in dictis &c. ergo apparet, quod expressè uoluit foeminas suas descendens dotari ex bonis illorum, quorum erat filiae, & ad quos omnes spectat dotandi, ita ex alijs bonis testatoris prius, quod ex bonis de Villa noua prohibitis per testatorem alienari &c. sed in terminis nostris tractat de alienandis, & transferendis bonis de Villanoua ob hanc causam, quod alia non sunt bona, de quibus uertat ad praesens, ergo prius ex bonis ipsius comitis Thomae sunt dotandae, & non ex legitima, & Trebellianica, quae aut uoluit dicere bona legitima, et Trebellianicè fuisse de alijs bonis testatoris, aut fuisse bona comitis Thomae, quod legauit dotes filiabus, suis, et utroque casu ex mente expressa testatoris prius dotes debentur ex Trebellianica, & ex legitima, quod ex alijs bonis fideicommissis subiectis, et sic testator in hoc uoluit se conformare ad dispoñe iuris ceterum, ut in d. auth. res. qua. Non obstat, si dicatur, quod ex quo testator reliquit, & legauit dotes foeminis suis descendens, ut in testamento continetur, mente sua uel fuisse, dotes illis deberi proprie de bonis restituendis per fideicommissum, & non de alijs, et non foeminae descendens habere, & consequi debere bona, & peruenire ad ipsum comitem Thomam ex legitima debita iure naturae, & ex Trebellianica, &c.

... D. Matheo eius patre, & ultra illa bona etiā
 ... conlequi debere ex bonis per fideicom-
 ... restituendis dotes duorum millium pro qua-
 ... dotes non debeantur ex legitima, &
 ... sed in subsidium ex alijs bonis subie-
 ... commisso, & hoc dicendū sit, ne legatum
 ... seu concessio de alienando bona fideicom-
 ... pro dotibus sit superuacua, seu superflua, &
 ... operatur, iuxta tex. in l. si qñ ff. de leg. i. cū
 ... quia ex p̄dictis dispositis p̄ testatorē oīa
 ... utitur, qui circa hoc p̄uidit, ut supra. Prate-
 ... q̄ hmōi legatum, seu concessio nō esset
 ... seu super vacanea, qm̄ cum de iure cōi-
 ... legato dotiū à testatore dotes à fideicō-
 ... fœminis descendētib. non deberent, nisi
 ... & contracti matrimonij, arg. corū,
 ... l. Ticio centum. §. si. de cond. & demonst. &
 ... utres quæ cum ibi no. & in corpore, vnde si
 ... hmoī legato dotium, dotes ipsis debe-
 ... quod locus fuit fideicommissio ex testō,
 ... dicimus de legato factō de dote vxō
 ... p̄ representatiōnis commodum l. i.
 ... de leg. doct. in l. si ditorio ff. sol. matr. §. sed
 ... cum similit. legatū ad hęc non est
 ... p̄ hypothecam, q̄ debetur ex legato l.
 ... leg. Nec est superflui, quia nullo fa-
 ... cessione, vltra legitimā, & Trebel-
 ... subsidium dotes poterant deberi ex qui-
 ... bonis ē positus in Villa noua, ut d. auri.
 ... legatum, seu concessio expressa testato-
 ... in subsidium ex bonis de Villa noua
 ... dotes, sed ex alijs bonis, si superflui,
 ... quod operatur, legatum, non aut, q̄ ultra
 ... & Trebellianicā debeantur ex alijs bo-
 ... commissarijs integræ dotes, quia hoc esset
 ... iuris cōis, & in dubio dispō testatoris
 ... fm̄ ius cōe, & ad illius terminos re-
 ... hæredes mei §. cum ita, & ibi Bar. & alij ff. ad
 ... Præterea legatū dotis ē non esset superflui,
 ... factō legato minores, uel maiores dotes
 ... deberi, attenta conditione, & facultati
 ... legatum verō operatur, q̄ semper debeatur
 ... dotes, vçz duorum millium. ¶ Nō obstat tex.
 ... in l. i. in fi. ad municip. cum simi. quia
 ... procedunt, qñ nihil penitus operarentur, vel
 ... testatoris omni respectu esset superflua, &
 ... qñ dispō testatoris ex proprietate, & na-
 ... verborum posset referri ad aliā dispositionem
 ... & ad aliā inuālidam, quia referenda est
 ... & non ad inuālidā, ita propriē loquitur
 ... l. i. qñ. Sed qñ dispō, ut legatum, posset refer-
 ... ad id, quod de per se absq; legato erat ua-
 ... admittitur, q̄ legatum sit superfluum,
 ... non contineat vltra id, quod erat, ut l. Aurelius
 ... l. si. ff. de lib. legat. ubi legatum factum credi-
 ... eo, quod sibi debebatur, nihil operatur. Præ-
 ... disponem aures quæ C. comm. de leg.
 ... huc dos non fuerit legata, nec relicta, si-
 ... expressē data, & relicta, ut per Pau. de Cas.
 ... ibi. Nec legatum, seu dispō facta à testatore,
 ... quod, seu per q̄ disponit idem, quod cautum
 ... iure cōi, d̄ superfluum, nec superflua, ut not.
 ... hæredes mei §. cum ita ff. ad Trebel. cum similit.
 ... dicretur superfluum, qñ per legatum
 ... idem, quod ab ipso alias valdē fuerat p̄-
 ... & dispositum, ut d. l. i. qñ. ¶ Adde, q̄ cum
 ... relicta istis fœminis descendētib. sint pro
 ... respectu comitis Thomæ, arg. tex. in l. profe-
 ... ibi no. per totam l. ff. de iure dot. & s̄r di-
 ... contuere commodum comitis Thomæ,

cuius d̄ interfuisse filias suas esse dotatas l. pater fi-
 lia ff. de euiet. item ē commodum ipsarum d. l. pa-
 ter, sequit̄ q̄ dotes illæ sunt cōputandæ in legitimā
 debitā iuræ naturæ, quia dotes, q̄ ē relicta sunt, &
 data extra cām testamenti, ergo multo magis si da-
 tæ sint, & debeant ex cā testamenti; sunt computan-
 dæ in legitimā debitā iure naturæ, vt uoluit Bart. &
 oēs sequunt̄ in l. in quartā ff. ad leg. Falc. & per Bal. &
 alios in d. l. iubemus, & in terminis nostris hmōi do-
 tes cōputandæ sunt ēt in quartā Treb. ex quo debentur
 ex testō, & iudicio testatoris, ut in l. d. l. in quartā
 & in d. l. iubemus per oēs, & in d. l. in fideicommissi.
 ¶ Sexto ē refricatur in dubium, utrū filiab. Comi-
 ris Thomæ de bonis fideicommissio subiectis vltra
 dotes duorū millium sint p̄standa bona mobilia, pa-
 rassentialia, seu apparatus, & uestimenta nuptialia so-
 lita p̄stari, & dari in domo patris: & q̄ ultra dotes de-
 beantur, v̄ facere in primis mos, & consuetudo fami-
 liliæ testatoris, & ipsius ēt testatoris, q̄ t̄ semper de-
 bet esse ante oīa in consideratione, & nulla existen-
 te consuetudine testatoris, recurrendū est ad con-
 suetudinē loci, & ciuitatis l. si seruus plurium cum
 ibi not. in fi. ff. de leg. i. sed nedum mos, & consuetu-
 do testatoris, & familiæ suæ fuit talia p̄stare vltra
 dotes, verum hæc est consuetudo patriæ, vt omnib.
 norum est, ergo & c. ¶ Secundo hoc idem arguit p̄-
 sumpta mens testatoris, qui si de hoc cogitasset, &
 interrogatus fuisset, p̄sertim his temporib. nostris
 idē disposuisset de oībus bonis, scilicet q̄ deberen-
 tur, ergo ea deberi dicendū est, arg. not. in l. tale pa-
 ctum in fi. ff. de pact. l. 2. de cond. inser. l. mulier. §. i. ff.
 ad Treb. ¶ Tertio hoc idē dicendū est, t̄ attenta di-
 gnitate, caritate, & necessitudine D. Caroli testato-
 ris: Non. n. verisimile est, q̄ ipse uoluisset neptes, &
 neptes suas ire ad domū mariti absq; hmōi bonis,
 & ornamentis, nā hoc esset s̄ dignitatem, caritatē,
 & necessitudinē illius, qui multa fecit, & disposuit
 in suo testō pro conseruatione, & augmento hono-
 ris, & dignitatis, & pro caritate, & necessitudine fami-
 liliæ suæ, & fuorū descendētiū, & ex dignitate,
 caritate, & necessitudine, & honore testatoris colli-
 gif, & interpretatur, qualis fuerit eius intentio d. l. si
 seruus in fi. ¶ Præterea & quarto, t̄ semp̄ debemus
 interpretari dispositionē testatoris fm̄ disponem iu-
 ris cōis, uel statutorum, uel consuetudinis ciuitatis
 l. hæredes mei §. cū ita ff. ad Treb. & ibi Bar. & ceteri
 d. l. seruus in fi. Sed vltra dotes de cōsuetudine pa-
 triæ est, ut talia bona p̄stentur, ergo dicendum est,
 q̄ relinquēdo dotes uoluerit ēt reliquere ista bona.
 ¶ Quinto hoc ita confirmo, posito q̄ bona ista non
 debeantur ex dispōne testatoris, quia de illis expres-
 sē non disposuit, in dicendum v̄, q̄ sint p̄standa
 saltem ex iuris dispōne, vçz ex cōsuetudine patriæ,
 quæ facit ius, qm̄ casus omisus à testatore remanet
 in dispōne iuris cōis l. commodissimè ff. de liber. &
 posthu. l. 2. C. de cond. inser. & ibi Salic. si non debe-
 buntur ergo ex prouisione testatoris, & sic homi-
 nis, saltem erunt p̄standa ex dispositione iuris. Et
 sequendo hanc partem uerba testamenti non repu-
 gnarent, dum uolunt, q̄ per aliquem non constituan-
 tur dotes maioris quātitatis duorum millium pro
 qualibet, quia solum per hmōi uerba denegantur,
 & prohibentur dotes p̄stitui ultra duo millia, adeo,
 q̄ id, q̄ daretur vltra duo millia, esset datum pro do-
 te, & nomine dotis, sed non denegatur, nec prohibe-
 tur, quin ex alia cā. & maxime pp̄ apparatus pos-
 sit aliquid dari, & constitui vltra duo millia, & ultra
 dotem. ¶ Præmissis tamen non obstantibus, s̄rium
 de iure uerius esse arbitror, Primo enim considero
 expressē disposita per ipsū dominum Carolū
 K K 4 in eius

E P I T O M E .

Non ponitur, quia habetur supra in summa-rio sub num. 1. 2. & 3.

C O N S I L I V M C X V I I .

IN presenti consultatione plura essent discutienda, q̄ longam profecto indagine requirerent, Primum, an filia foemina ipsius grauari faciant deficere conditionem si decesserit sine filijs: De quo h̄r plene p̄ Raph. & Pau. de Cast. in l. 1. C. de cond. infer. per Alex. in l. heredes mei. §. cum ita col. 7. ff. ad Treb. & latissimè per Barth. Soc. in l. cum auus col. 48. ff. de cond. & demon. & super hoc articulo infiniti doct. in consulendo multū uariarunt, ut refert Soc. in d. l. cū auus, quibus magis cōiter approbari uideatur quādam dist. Pauli Castr. in suo consi. 77. inci. casus iste frequenter. ¶ Aliud & sim est positū, q̄ filia foemina non faciant hmōi cōditionem deficere, an substō fideicommissaria facta plurib. filiis sub conditione, si oēs decesserint sine filijs, & sic per nomen collectiuum, habeat locū altero tm̄ sic decedente: De quo articulo larè h̄r in d. l. heredes mei. §. cum ita, & per scrib. in l. cum quidam. C. de impub. & alijs subf. ¶ Tertium est, stante prohibitione de non alienando extra familiam, ut bona in familia remaneant, q̄ quo casu d̄r si deicommissum inductum iuxta ea, quæ h̄r in l. petro. §. fratre. ff. de leg. 2. & in l. pater filiam §. 1. cū seq. ff. de leg. 3. An neptis ex filio testatoris nupta in aliena familia tāquam proximior possit ad hmōi fideicommissum admitti, exclusis alijs agnatis masculis remotiorib. ¶ Quoad primum, quantū pertinet ad casum nostrum, concludo unā cum eximio iurifconsulto D. meo Carolo Ruino, q̄ ex quo Marcufantonus filius grauatus cum filia foemina decesserit, illa conditio, si sine filijs decesserit, defecisse dicatur, qm̄ cū filia foemina defunctus non d̄r sine filijs decesserit, ut concludunt Io. And. D. Ant. & alij in c. Raynal. de testa. Alex. in consi. 55. lib. 3. & Raph. Fulg. in d. l. 1. C. de cond. infer. Et quis substituti fuerint agnati testatoris, uel filij fratris, qui uolunt ex substitutione admitti, tm̄ ex quo non sunt tales, qui ex praesumpta testatoris mente neptem ex filio grauato debeant excludere, tum quia illam ab intestato non excluderent et ex forma statutorum loci, tum quia testator non uel hmōi agnatos ex suo fratre natos praedilexisset, immo ipsos totaliter ab oib. bonis suis exclusisset, ut in ultimo capitulo testamēti continetur, in quo d̄r, itē lasso, che Pierantonio, ne ueruno de suoi fratelli figliuoli di Bartolomeo mio fratello habbino, ne possano conseguire ni l'una cosa delli miei beni & c. tales agnati, ut asseritur, substituti, admitti nequeunt, exclusa filia Marciantonij, ut colligitur ex ijs, quæ not. uoluit Pau. Cas. in d. consi. 77. & faciunt ad propositum ea, quæ posuit Alex. in consi. 38. lib. 6. & sequitur Socy. in d. l. cum auus. ¶ Præterea dicti filij Bartholomei fratris testatoris non dicuntur uocati, nec substituti, sed solum Bartholomeus eorum pater, qui iam diu ipsi Marcoantonio grauato praedeceffit, ut in facto praepositur, ergo non possunt filiam Marciantonij excludere, quia doctores tenentes, q̄ in casu proposito filia foemina non faciat deficere illam conditionem, si sine filijs decesserit, loquuntur, qm̄ agitur de excludendo agnatos substitutos ad tradita per Pau. de Cast. & Raph. in d. l. 1. & per Alex. in d. l. heredes mei. §. cum ita, & per Soc. in d. l. cum auus. ¶ Quod autem

S U M M A R I V M .

Foemina grauari an faciat deficere condōnē, si sine filijs re-
spondeo: quod illa faciant deficere ad exclusionē agnatorum
testatoris, qui dicitur filias nec ex dispōne iuris, seu statuti,
ex praesumpta mente testatoris excluderēt, demonstrat. nu. 4
in d. l. 1. C. de cond. infer. ubi dicitur, si oēs de-
cesserint sine filijs, an altero tantum sic decedente locum ha-
beat, & ubi declaratur.
Fideicommissum inductum ex prohibitione de nō alienando ex
familia, ut bona in familia remaneant: & in eo neptis
filia est agnatis transuersalib. & remotiorib. p̄ferēda n. 1. 1.
ubi uerueralia negativa omne casum comprehendunt, ma-
gis negant, quam uerueralia affirmatiua affirmant.
Fideicommissus voluntatibus debet attendi vltima dispō et in eodē
casu d̄r, si modo a priori dispositione facta, & quomodo.
Fideicommissus a iuribus substitutionis ius non potest, pendente con-
ditione, et non admitti.
Fideicommissus debet in omnibus verificari, & in vno sal-
tem totum est falsa.
Propositio Liberes mei §. cum ita. ff. ad Treb. ad alium casum
non extenditur, & in quo casu duntaxat locum habeat.
Propositio ex filio ex verisimili mente testatoris est agnatis trans-
uersalib. remotioribus p̄ferenda.